

Notat

Dato 6. juni 2018
MLJ + HEN

Side 1 af 3

Dansk Socialrådgiverforening
faglig handlekraft

Dansk Socialrådgiverforenings bemærkninger til Evalueringen af Førtidspensions- og fleksjobreformen.

Behov for at ændre tildelingskriterierne til førtidspension

Borgerne på ressourceforløb har mange og alvorlige problemer. Fx:

- 90 % havde været uden beskæftigelse i mere end de seneste 6 år
- 12 % har været anbragt i barndommen (mod 3 % i samfundet).
- 22 % har eller har haft børn med en børnesag (6 % i samfundet).
- 29 % har været indlagt på somatisk hospital indenfor de seneste 5 år
- 26 % har været hos psykiater indenfor de seneste 5 år (3 % i samfundet).
- 33 % havde en eller flere socialsager (5 % i samfundet).
- Af dem har 22 % en handicapsag i socialforvaltningen (2 % i samfundet)

Omfanget af problemer understreger, at borgerne i målgruppen for ressourceforløb har store sociale og helbreds-mæssige udfordringer. Ydermere har nogle kontant-hjælpsmodtagere så alvorlige problemer, at de end ikke kommer i betragtning til ressourceforløb.

Efter afsluttede ressourceforløb går kun 2 % af borgerne over 40 år og 5,4 % af dem under 40 år over i normal beskæftigelse. Henholdsvis 54,2 % og 29,3 % får førtidspension. 23,8 % af borgerne over 40 år får fleksjob eller ledighedsydelse, for dem under 40 år er det 34,4 %.

Der er en stor gruppe af kontanthjælpsmodtagerne, der har meget alvorlige problemer. Nogle borgere kommer muligvis i urealistiske ressourceforløb, fordi de er afskåret fra at få pension.

Trods de seneste præciseringer i reformen er det nødvendigt, at justere tildelingskriterierne til førtidspension, så meget belastede borgere kan få pension.

Bedre indhold i ressourceforløbene

Ressourceforløbene mangler ofte jobfokus, reelt indhold og en klar plan:

- Det første år på ressourceforløb får 62 % af borgerne en aktiv beskæftigelsesrettet indsats. 38 % får det ikke.
- 13 % får mentor som eneste aktive indsats det første år.

- Kun 21 % får virksomhedsrettede indsatser inden for det første år.
- En gennemgang af 230 sager viste, at der i 25 % af dem *ingen* indsats var efter 6 måneder.
- Det er især borgere over 55 år, borgere fra sygedagpenge og borgere uden en rehabiliteringsplan, som slet ikke har nogen indsats.
- Den gennemsnitlige aktiveringsgrad for borgere på ressourceforløb er kun 1/4 mod forventet 1/2.

Der er store forskelle mellem kommunerne. I de bedste får fx 26,8 % af ressourceforløbsmodtagerne en virksomhedsrettet indsats. I de dårligste kun 10,7 %. Også ventetiderne er meget forskellige. De er generelt lange - i gennemsnit går der 92 dage fra behandlingen i rehabiliteringsteamet, til indsatsen starter – men det dækker over, at der i den tredjedel af kommunerne med kortest tid i gennemsnit går 10 uger, og at der i den tredjedel med længst tid går 23 uger.

Det er afgørende, at der kommer væsentlig mere kvalitet og indhold i ressourceforløbene, og at besluttede indsatser starter uden lange ventetider. Ressourceforløbene skal også bevilliges tidligere i borgerens forløb. Det forudsætter økonomi til at lave flere ressourceforløb og med kvalitet og relevans for borgerne. Det forudsætter også ledelsesmæssigt fokus på opgaven og tilstrækkelig faglighed hos medarbejderne.

Beslutningskompetence i rehabiliteringsteamet

Evalueringen viser store forskelle på indstillinger fra rehabiliteringsteamet og de faktiske indsatsplaner. Fx:

- Der indstilles til mentor i 73 % af sagerne, men det indgår kun i 31 % af indsatsplanerne.
- Der indstilles til sociale indsatser i 50 % af sagerne, men de indgår kun i 21 % af planerne.
- Der indstilles virksomhedsrettede indsatser i 80 % af forløbene, men det kommer kun ind i 33 % af indsatsplanerne – og kun 21 % af borgerne får det faktisk inden for det første år.
- I samtlige indstillinger fra rehabiliteringsteams er forslag til flere indsatser, men i 64 % af sagerne er der alligevel kun én indsats.

Den store forskel mellem indstillinger og indsatsplaner kan være udtryk for, at det er svært at få bevillingerne igennem ude i forvaltningerne. Fx kan de få virksomhedsrettede indsatser hænge sammen med, at der ikke kommer de nødvendige sociale indsatser:

- Teamene indstiller, at 23 % skal have hjælpemidler/personlig assistance – men det er kun med i 9 % af indsatsplanerne.
- Det indstilles, at 13 % skal have særlig indsats af hensyn til sociale udfordringer, men det er kun med i 4 % af indsatsplanerne.

Når der mangler indhold fra sektorforvaltningerne eller er forsinkelser, så skyldes det, at rehabiliteringsteamets kompetence er for lille. Teamet skal have beslutningskompetence, så den plan, som drøftes på rehabiliteringsmødet, kan følges i praksis. Sektorforvaltninger må også forpligtes til at levere til ressourceforløbene.

En reelt koordinerende sagsbehandler

Ifølge evalueringen er borgerne stort set tilfredse med de koordinerende sagsbehandlere. Sagsbehandlerne tager udgangspunkt i deres aktuelle situation og behov, og det opleves, at det er nemt at få kontakt med dem. I tre af fire tilfælde har borgeren et direkte telefonnummer til sagsbehandleren.

Sagsbehandlerne oplever, at det i langt de fleste tilfælde lykkes at skabe en tillidsfuld relation til borgerne og at man kan inddrage dem i at udarbejde indsatsplanen. Sagsmængden betyder meget for, om sagsbehandlerne kan inddrage borgeren og skabe tillid. Sagstallet er ofte for højt, og det påvirker kvaliteten og progressionen.

Generelt har de koordinerende sagsbehandlere ikke kompetence ift. sektorforvaltningerne, og det svækker muligheden for at koordinere meget.

Sagsbehandleren må have reel kompetence til at koordinere over for de forskellige forvaltninger. Det er afgørende, at sagsbehandleren er gennemgående og tilgængelig, har et passende antal sager og er specialiseret i koordineringsopgaven.

Rettigheder til borgerne

Udover ovennævnte forslag bør der indføres nogle rettigheder for borgerne, som kan styrke dem grundlæggende ift. forløbet af deres sag:

- Ret til en koordinerende sagsbehandler og én samlet plan, når man har sammensatte problemer og sager i mere end en forvaltning.*
- Ret til at få en vurdering af sagen ift. ressourceforløb efter et sammenhængende år på kontanthjælp.*
- Ret til at få sin sag genvurderet med henblik på førtidspension eller at stoppe fleksjobbet, hvis der inden for et år ikke er sket progression i et fleksjob, der er på under 5 timer.*